

## DAFTAR ISI

|                                  |      |
|----------------------------------|------|
| HALAMAN JUDUL.....               | i    |
| HALAMAN PENGESAHAN.....          | ii   |
| SURAT PERNYATAAN.....            | iii  |
| PRAKATA.....                     | iii  |
| DAFTAR ISI.....                  | viii |
| DAFTAR SINGKATAN .....           | x    |
| DAFTAR TABEL.....                | xi   |
| DAFTAR GAMBAR .....              | xiii |
| DAFTAR LAMPIRAN.....             | xiv  |
| INTISARI.....                    | xiv  |
| BAB I PENDAHULUAN .....          | 1    |
| 1.1. Latar Belakang .....        | 1    |
| 1.2. Rumusan Masalah.....        | 3    |
| 1.3. Tujuan Penelitian .....     | 3    |
| 1.3.1. Tujuan Umum.....          | 3    |
| 1.3.2. Tujuan Khusus.....        | 3    |
| 1.4. Manfaat Penelitian .....    | 4    |
| 1.4.1. Manfaat Teoritis .....    | 4    |
| 1.4.2. Manfaat Praktis.....      | 4    |
| BAB II TINJAUAN PUSTAKA .....    | 5    |
| 2.1. Limfosit.....               | 5    |
| 2.1.1. Klasifikasi Limfosit..... | 7    |

|   |    |
|---|----|
| 2.1.2. Proses Diferensiasi Limfosit Naif .....  | 7  |
| 2.1.3. Faktor yang Mempengaruhi Jumlah Limfosit .....                                 | 11 |
| 2.2. Kurma .....  | 12 |
| 2.2.1. Definisi .....   | 12 |
| 2.2.2. Taksonomi Kurma .....  | 12 |
| 2.2.3. Morfologi.....   | 12 |
| 2.2.4. Manfaat dan Kandungan Kurma .....  | 13 |
| 2.2.5. Kurma Ajwa .....   | 17 |
| 2.2.6. Nabidz .....   | 18 |
| 2.2.7. Hubungan antara jus nabidz kurma ajwa dengan<br>perubahan jumlah limfosit..... | 20 |
| 2.3. Tikus Wistar.....  | 23 |
| 2.4. Infeksi Tifoid .....   | 24 |
| 2.4.1. <i>Salmonella typhi</i> .....  | 24 |
| 2.4.2. Efek <i>Salmonella typhi</i> pada Limfosit .....                               | 28 |
| 2.5. Siprofloksasin .....   | 31 |
| 2.6. Kerangka Teori .....   | 32 |
| 2.7. Kerangka Konsep.....   | 34 |
| 2.8. Hipotesis .....  | 34 |
| BAB III METODE PENELITIAN.....  | 35 |
| 3.1. Jenis Penelitian dan Rancangan Penelitian .....                                  | 35 |
| 3.2. Variabel dan Definisi Operasional.....   | 35 |
| 3.2.1. Variabel .....   | 35 |
| 3.2.2. Definisi Operasional.....  | 36 |

|   |           |
|---|-----------|
| 3.3. Populasi dan Sampel .....                      | 37        |
| 3.3.1. Populasi .....                               | 37        |
| 3.3.2. Sampel.....                                  | 37        |
| 3.4.1. Kriteria Inklusi .....                       | 38        |
| 3.4.2. Kriteria Drop Out .....                      | 38        |
| 3.5. Instrumen dan Bahan Penelitian .....           | 38        |
| 3.6. Cara Penelitian.....                           | 39        |
| 3.6.1. Persiapan Penelitian .....                   | 39        |
| 3.6.2. Pelaksanaan Penelitian .....                 | 42        |
| 3.6.3. Pengambilan Darah Tikus .....                | 44        |
| 3.6.4. Pengukuran Jumlah Limfosit.....              | 44        |
| 3.7. Tempat dan Waktu.....                          | 45        |
| 3.7.1. Tempat.....                                  | 45        |
| 3.7.2. Waktu .....                                  | 45        |
| 3.8. Analisis Hasil.....                            | 45        |
| 3.9. Alur Penelitian .....                          | 47        |
| <b>BAB IV HASIL PENELITIAN DAN PEMBAHASAN .....</b> | <b>48</b> |
| 4.1. Hasil Penelitian .....                         | 48        |
| 4.2. Pembahasan .....                               | 51        |
| <b>BAB V KESIMPULAN DAN SARAN.....</b>              | <b>54</b> |
| 5.1. Kesimpulan .....                               | 54        |
| 5.2. Saran .....                                    | 54        |
| <b>DAFTAR PUSTAKA .....</b>                         | <b>56</b> |

## **DAFTAR SINGKATAN**

- CD : *Cluster of Differentiation*  
CTC : *Cytotoxic T cell*  
DNA : *Deoxyribonucleic Acid*  
IFN : *Interferon*  
IL : *Interleukin*  
RES : *Retikuloendotelial System*  
RNA : *Ribonucleic Acid*  
SCF : *Stem Cell Factor*

## **DAFTAR TABEL**

|   |    |
|---|----|
| Tabel 2.1. Kandungan Kimiawi Kurma Ajwa (gr/100 gr) ..... | 16 |
| Tabel 2.2. Kandungan Nutrisi Buah Kurma.....              | 16 |
| Tabel 2.3. Kadar Etanol dalam Perendaman Kurma .....      | 19 |
| Tabel 4.1 Data perbedaan jumlah limfosit (%) .....        | 48 |
| Tabel 4.2. Hasil Uji <i>Post Hoc</i> LSD.....             | 50 |

## **DAFTAR GAMBAR**

|  |    |
|--|----|
| Gambar 2.1. Limfosit .....   | 6  |
| Gambar 2.2. Limfosit kecil (I), limfosit sedang (II), limfosit besar (III) ..... | 6  |
| Gambar 2.3. Kurma Ajwa .....   | 17 |
| Gambar 2.4. Kerangka Teori .....   | 33 |

## **DAFTAR LAMPIRAN**

|   |    |
|---|----|
| Lampiran 1. Uji Statistik Jumlah Limfosit Masing-masing Perlakuan .....                             | 61 |
| Lampiran 2. Surat Permohonan Ijin Penelitian dari Laboratorium Patologi<br>Klinik FK Unissula ..... | 69 |
| Lampiran 3. Surat Ijin Penelitian dari Laboratorium Farmasi Unissula .....                          | 70 |
| Lampiran 4. <i>Ethical Clearance</i> .....  | 72 |
| Lampiran 5. Laporan Hasil Uji Kurma Ajwa dari LPPT UGM .....  | 73 |
| Lampiran 6. Surat Keterangan Selesai Penelitian dari Laboratorium Patologi<br>Klinik Unissula ..... | 74 |
| Lampiran 7. Foto Dokumentasi .....  | 76 |